Razem po polsku

MAŁA KARTKA, WIELKA PODRÓŻ - POZNAJMY SIĘ PO POLSKU

Scenariusz zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat)

AUTORKA: SANDRA WALECKA
OPRACOWANIE GRAFICZNE: MONIKA LEWANDOWSKA

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Dlaczego warto poruszyć ten temat?

Dla małych dzieci znajomość zaczyna się od prostych rzeczy: poznania imienia, zobaczenia uśmiechu, usłyszenia głosu i odkrycia, że ktoś lubi podobne zabawy lub potrawy. Wymiana krótkich filmików i własnoręcznie przygotowanych kartek pozwala dzieciom z dwóch szkół polonijnych nawiązać pierwszy kontakt, mimo że mieszkają w różnych krajach.

Projekt pokazuje, że język polski pomaga poznawać nowych kolegów i koleżanki. Dzieci wykorzystują go, aby przedstawić się, opowiedzieć o miejscu zamieszkania i podzielić się tym, co lubią w Polsce lub z czym Polska im się kojarzy. Mogą odkryć, że dla jednego dziecka będzie to dom babci, dla innego pierogi, książka, wakacje nad morzem albo piosenka śpiewana z rodzicami.

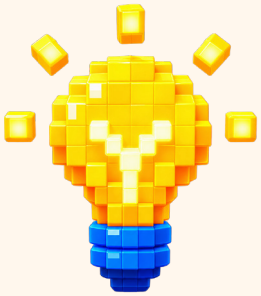

Przygotowanie kartki dla konkretnego odbiorcy rozwija również uważność na drugą osobę. Dziecko zastanawia się, co chce jej pokazać i jak sprawić jej przyjemność. Otrzymana odpowiedź pozwala doświadczyć wzajemności: **„Ktoś obejrzał naszą wiadomość, pomyślał o nas i przygotował coś dla nas”.**

Jakie materiały są potrzebne, by przygotować zajęcia?

Do przygotowania zajęć potrzebne będą: mapa świata lub globus, maskotka, duża koperta, kartki z grubszego papieru, kredki, flamastry, klej, naklejki oraz kolorowy papier. Przydadzą się także obrazki przedstawiające miejsca, potrawy i przedmioty kojarzące się z Polską oraz obrazkowa plansza pomagająca dzieciom przygotować wypowiedź.

Do nagrania i obejrzenia filmików potrzebny będzie telefon lub komputer. Kartki można przesłać pocztą w jednej wspólnej kopercie na adres szkoły partnerskiej. Przed rozpoczęciem projektu nawiąż kontakt z drugą szkołą polonijną. Ustalcie terminy wymiany filmików i kartek oraz liczbę uczestników. Możecie przygotować kartki dla całej grupy lub dobrać dzieci w pary, tak aby każde otrzymało własną wiadomość. Jeśli grupy różnią się liczebnością, dwoje dzieci może wspólnie przygotować kartkę dla jednego odbiorcy.

Nagrania przygotuj zgodnie z zasadami uzgodnionymi w szkołach oraz zgodami udzielonymi przez rodziców. Dzieci podają tylko imię oraz kraj lub miasto zamieszkania. Jeśli dziecko nie chce wystąpić przed kamerą, może pokazać rysunek lub maskotkę i nagrać sam głos.

Organizacja: projekt obejmuje dwa spotkania trwające po około 30 do 40 minut oraz krótkie powitanie po otrzymaniu przesyłki. W młodszej grupie nagrywanie i przygotowanie kartek można rozłożyć na osobne zajęcia.

Krok 1. Do kogo powędruje nasza wiadomość?

Usiądźcie w kręgu. Pokaż dzieciom maskotkę trzymającą dużą kopertę. Powiedz: „Nasz miś chciałby poznać nowych przyjaciół. Dowiedział się, że w innym kraju jest szkoła, w której dzieci też mówią po polsku. Może przygotujemy dla nich wiadomość?”.

Zapytaj dzieci, jak można przywitać się z kimś, kto jest daleko. Przyjmuj różne pomysły: można pomachać do kamery, nagrać pozdrowienia, narysować obrazek albo wysłać kartkę.

Wyjaśnij, że wspólnie nagracie film z powitaniem i przygotujecie papierowe kartki, które powędrują do szkoły partnerskiej. Dzieci z tej szkoły przygotują podobne pozdrowienia dla was.

Krok 2. Tu mieszkamy my, a tam mieszkacie wy

Pokaż na mapie kraj, w którym znajduje się wasza szkoła, oraz kraj, w którym mieści się szkoła partnerska. Umieść w obu miejscach papierowe domki. Możesz również zaznaczyć Polskę.

Powiedz: „Tutaj mieszkamy my, a tutaj mieszkają dzieci, które chcemy poznać. Choć mieszkamy w różnych krajach, możemy rozmawiać ze sobą po polsku!”.

Zaproś dzieci do zabawy ruchowej w podróż między szkołami. Udawajcie, że lecicie samolotem, jedziecie pociągiem lub płyniecie statkiem. Po dotarciu na miejsce zatrzymajcie się i pomachajcie na powitanie, mówiąc: „Cześć!”.

Podpowiedź: Nie oczekuj, że dzieci zapamiętają położenie krajów. Mapa ma pomóc im zrozumieć, że ich wiadomość powędruje do dzieci mieszkających w innym miejscu.

Krok 3. Co chcemy o sobie powiedzieć?

Pokaż dzieciom trzy obrazki: buzię, domek i serce.
Wyjaśnij, że pomogą im przygotować krótką wypowiedź.
Buzia: „Mam na imię…”
Domek: „Mieszkam w…”
Serce: „W Polsce lubię…”
albo „Polska kojarzy mi się z...”

Przećwiczcie wypowiedzi z maskotką.
Najpierw przedstaw misia, mówiąc w jego imieniu:
Cześć! Mam na imię Miś.
Mieszkam z dziećmi w naszej szkole.
W Polsce najbardziej lubię lasy!”.

Następnie podawaj maskotkę chętnym dzieciom i pomagaj każdemu z nich przygotować własną wypowiedź.

Podpowiedź: Trzylatek może podać tylko swoje imię i powiedzieć jedno słowo, np. „pierogi”. Starsze dziecko może dodać krótkie wyjaśnienie: „Lubię jeździć do babci w Polsce, bo razem pieczemy ciasto”.

Krok 4. Moje skojarzenie z Polską

Rozłóż obrazki przedstawiające to, co może kojarzyć się z Polską, np. rodzinę, morze, góry, las, plac zabaw, pierogi, książkę, pociąg czy zwierzęta. Poproś dzieci, aby wybrały obrazek pasujący do tego, co chcą powiedzieć, albo narysowały własne skojarzenie.
Zapytaj: „Co chcesz pokazać dzieciom z drugiej szkoły? Dlaczego właśnie to?”.
Pomóż dzieciom nazwać to, co przedstawiają wybrane obrazki lub własne rysunki.
Wyjaśnij, że pokażą je podczas nagrywania filmiku.

Podpowiedź: Dziecko, które nie było w Polsce, może opowiedzieć o czymś, co zna z domu, książek, opowieści lub zajęć. Może również dokończyć zdanie: „Chcę zobaczyć w Polsce…”.

Krok 5. Kamera, uśmiech, cześć!

Przygotuj spokojne miejsce do nagrania. Dziecko może usiąść z maskotką lub trzymać swój rysunek. Nagrywaj krótkie wypowiedzi, najlepiej trwające od 10 do 20 sekund.

Możesz zadawać pytania zza kamery:

- **Jak masz na imię?**
- **Gdzie mieszkasz?**
- **Co lubisz w Polsce?**

Połącz wypowiedzi we wspólny film trwający od 2 do 3 minut. Jeśli grupa jest większa, przygotuj dwa krótsze filmy.

Na początku filmu umieść wspólne powitanie: **„Cześć! Pozdrawiamy was z…!”.**
Na końcu dodajcie pytanie: **„A co wy lubicie w Polsce?”.**

Prześlij film nauczycielowi ze szkoły partnerskiej.

Podpowiedź: Dzieci nie muszą uczyć się tekstu na pamięć ani powtarzać nagrania, aż ich wypowiedź będzie idealna. Najważniejsze, aby mogły przekazać coś od siebie.

Krok 6. Poznajemy was!

Obejrzyjcie film otrzymany ze szkoły partnerskiej. Możesz zatrzymywać nagranie po kilku wypowiedziach, aby dzieci miały czas przyjrzeć się rysunkom i porozmawiać o tym, co zobaczyły i usłyszały.

Zapytaj:

- **Jakie imię usłyszeliście?**
- **Co lubi to dziecko?**
- **Kto z naszej grupy lubi to samo?**
- **Co chcielibyście mu powiedzieć?**

Jeśli dzieci z obu szkół zostały dobrane w pary, pomóż każdemu odnaleźć w filmie osobę, do której wyśle kartkę. Oznacz miejsca pracy imionami odbiorców lub rozdaj dzieciom karteczki z tymi imionami. Odczytaj je, aby każde dziecko wiedziało, dla kogo przygotuje pozdrowienia.

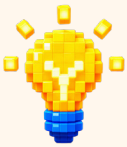

Podpowiedź: Młodszym dzieciom wystarczy zauważenie jednego szczegółu, np. imienia, koloru na rysunku lub ulubionej potrawy.

Krok 7. Kartka specjalnie dla ciebie

Rozdaj dzieciom kartki z grubszego papieru. Poproś, aby przygotowały obrazkowe pozdrowienia dla poznanych kolegów i koleżanek.

Na przedniej stronie kartki mogą narysować siebie, swoje skojarzenie z Polską lub coś, co zainteresowało je w wypowiedzi odbiorcy. Na odwrocie zapisz wiadomość podyktowaną przez dziecko, np.:

„Cześć, Zosiu!
Ja też lubię pierogi. Narysowałam dla Ciebie pierogi z truskawkami.
Pozdrawiam Cię! Lena”.

Dzieci mogą samodzielnie podpisać kartkę albo umieścić na niej swój znak, **np. mały rysunek, pieczątkę lub naklejkę.**
Obejrzyjcie gotowe prace, włóżcie je do wspólnej koperty i przygotujcie przesyłkę.
Pokaż dzieciom, gdzie na kopercie wpisuje się adres szkoły i przykleja znaczek.
Jeśli to możliwe, wybierzcie się razem do skrzynki pocztowej, aby nadać przesyłkę.

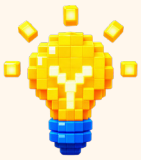

Podpowiedź: Kartka może być skierowana do całej grupy lub do jednej osoby. Jeśli wybierzecie tę drugą możliwość, ustal z nauczycielem szkoły partnerskiej taki podział, aby każde dziecko otrzymało kartkę.

Krok 8. Poczta do nas dotarła!

Po otrzymaniu przesyłki otwórzcie ją wspólnie. Rozdaj kartki i przeczytaj dzieciom wiadomości.
Daj im czas na spokojne obejrzenie otrzymanych prac.

Zapytaj:

- **Co jest na twojej kartce?**
- **Jaką wiadomość otrzymałeś lub otrzymałaś?**
- **Jak możemy podziękować za pozdrowienia?**

Nagrajcie krótkie podziękowanie, pokazując otrzymane kartki: „Wasze kartki już do nas dotarły! Bardzo dziękujemy!”.

Przygotujcie w sali wystawę

„Nasi przyjaciele z…”.

Umieśćcie na niej otrzymane prace oraz mapę z zaznaczonymi szkołami. Po zakończeniu wystawy dzieci mogą zabrać do domu kartki, które otrzymały.

Załącznik nr 1

Mam na imię...

Mieszkam w...

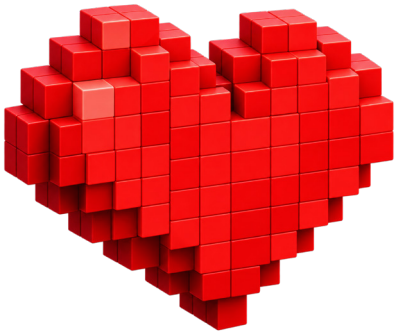

W Polsce lubię... lub
Polska kojarzy mi się z...

Załącznik nr 2

Mój rysunek:

Wiadomość:

– – – –